REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birourĭ de anuncĭurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în flăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 234. Brașov, Sâmbătă 21 Octomvrie (3 Noemvrie). 1900.

„Luptă de rassă“.

I.

(S) Sub acest titlu aduce érăși „Magyarorszag“ în numĕrul sĕu 265 un articul de fond din péna cunoscutului Secuiŭ archișovinist Nicolau Bartha.

Publiciștii maghiarĭ sunt măeștri în a făuri argumente pentru asuprirea nemaghiarilor. Nu e mirare. Exercițiul face pe om măestru. Încă moșii-strămoșii dumnialor și-au sfărîmat capul, cum sĕ trăiéscă Maghiarii bine pe conta celorlalte némurĭ din țéră și cum sĕ-șĭ justifice înaintea lumeĭ marĭ, barem la aparență, mĕsurile tiranice întrebuințate în contra lor. Așa ceva trece apoi din generațiune în generațiune în sânge — ca d. e. talentul pentru musică în unele familii — și décă au ajuns părinții a fi măeștri în ceva, fiiĭ lor devin virtuoșĭ.

Publiciștii șovinismului maghiar sunt virtuoșĭ în aflarea resónelor de stat pentru justificarea tiraniei lor de rassă eserciată cu atâta necruțare, încât adĭ nu mai încap niciĭ de numele orașelor și comunelor pure nemaghiare și adĭ mâne nu ne vor lăsa sĕ vorbim în limba nóstră națională niciĭ la căminele nóstre.

Dintre toțĭ însĕ Nicolau Bartha scie sĕ scrie după gustul Maghiarului de sânge curat: vorbe umflate, laudă țigănéscă pentru rassa sa și inpertinențe pentru rassele nemaghiare, apoi rabulistică fără păreche.

Alt public cetitor s'ar îngrețoșa de atâta laudă de sine și s'ar disgusta de atâtea neadevĕrurĭ servite lui în tótă dĭua. Cel maghiar „*pur sang*“ se însuflețesce de ele și le crede ca sânta scriptură. Nu-i mirare. Dela légăn până la grópă tot cu de aceste se adapă. In școlă nu mai aude de alta, decât de „magyar“ și că acest „magyar“ n'are părechiă pe fața pămêntului.

Unul dintre cele mai alese producte de acest soiŭ ale lui Nicolau Bartha este și articulul întitulat „Luptă de rassă“, pe care 'l reproducem, firesce, suflând de pe el negura patriotismului indignat al d-lui Bartha, ca sĕ vedem oribila lui sĕrăciă în tréba adevĕrului.

Étă-l:

„Frații noștri Sașĭ iubesc natura și bat mult pădurile. De ce nu adună esperiențele pentru politica lor sĕlbĕtăcită, în singurătatea sĕlbatică a pădurilor? Adeseorĭ au putut vedé, că în umbra arborelui desvoltat, robust, nu póte înverdi degenerata tufă.

„Pentru-ce nu șĭ-o însémnă acésta? Da, ar odrăslì, înverdì și ar aduce fructe socul de munte, décă coróna bradului puternic nu i-ar lua aerul și sórele. Dér încă n'a esistat manipulare de pădure, care, din inclinațiunĭ sentimentale, numai pentru aceea sĕ taie bradul secular, ca sĕ i-se dea teren de desvoltare socului“.

Tot amabilitățĭ pentru Sașĭ și modestiă pentru geniala și de lume admirata rassă sĕcuiéscă.

„Sașii verdĭ în consonanță cu Românii ultraiștĭ, pretind dela brad, ca sĕ piéră de dragul socului. Acésta dorință nesocotită a lor au transplântat'o în foile dela Munich și Humburg și acestora nu le este greu a-șĭ periclita seriositatea creditului lor cu îngrijirea acestui fel de plante necălite“.

Bradul ar fi dér cele 6 milióne de Maghiarĭ și jidovĭ, ér socul de pădure cele 11 milióne de nemaghiarĭ și de nejidovĭ. Firesce, că aceste 11 milióne n'au drept la sóre și aer, cănd darurile lui Dumnedeu trebuesc numai falnicului brad, celor 6 milióne de Maghiarĭ. Apoi Dumnedeu n'a creat destul sóre și destul aer, ca sĕ ajungă tuturor. Unii trebue sĕ rĕmână fără de ele.

Pe cât de bine alésă este asemănarea, pe atât și deducțiunea pare adevĕrată. Cine nu va admira genialitatea secuiéscă, cetind de aceste!

„Acest lucru începe a-se desvolta cu încetul *în cestiune de putere*. Indată-ce órecare naționalitate neliniștesce din puncte de vedere de rassă pacea internă și consolidarea istorică a acelui stat, în care s'a aședat, numai decât repășesc teoriile de drept și întră în cumpĕna deciderei relațiunile de putere“.

Bartha ne amenință déră cu „*furor asiaticus*“, pentru-că îndrăsnim a-ne plânge lumei de tirănia lor. Apoi noi neliniștim statul, noi cei ce suntem călcațĭ în picióre, și nu dumnialor, carĭ ne calcă! Apoi dumnialor sunt statul, cele 5—6 milióne, ér noi, aste 11 milióne, nu suntem nimica. Dumnialor s'au îngrijit de legĭ de alegere, de virilism și de arondarea comitatelor și cercurilor de alegere, ca sĕ pótă fi ei statul, ér noi nu suntem alta, decât „*misera plebs contribuens*“. Așĭ crede, că nu-i bine a ventura tare „puterea“. Scie Bartha bine, că noi Românii nu ne temem de puterea secuéscă, dér niciĭ ceilalțĭ nemaghiarĭ din țéră. Noi, cele 11 milióne, apĕrăm țéra; scivom noi sĕ ne apĕrăm și pe noi înșine.

„Stat cu putere vitală nu se despóie de acele mijlóce, carĭ îi sunt de lipsă la îndeplinirea marilor și complicatelor sale probleme. Trage déră liniă de demarcare în privința acelor drepturĭ, carĭ compet individului față cu publicul cel mare. Cine trece peste acéstă liniă de demarcare, aceluia îi dă peste degete. Acéstă apĕrare proprie a statului îșĭ are espresiunea sa în codicele penal și de aci încolo, décă este de lipsă, în baionetă“.

Un stat nu póte avé problemă mai mare, chiămare și datorință mai sântă, decât a fericì popórele sale. Ei, dér nu le potĭ ferici răpindu-le limba maternă și silindu-le a-se cultiva pe calea cea lungă și sucită a învĕțărei mai întâiŭ a unei limbĭ streine. Cu aceea greșesce guvernul, că se lasă a fi împins de una rassa, de cea maghiară, la probleme complicate fórte „problematice“ de-a contopi rassele țĕrii în rassa maghiară, în loc sĕ aibă înaintea ochilor unica cale adevĕrată, a ferici popórele acestei țĕrĭ așa cum le-a lăsat Dumnedeu.

La tragerea liniei de demarcare între drepturile individului și ale „publicului celui mare“, érăși greșesc domnii politicianĭ maghiarĭ *cu voia*, că pe cele 5 milióne Maghiarĭ le consideră de „publicul cel mare“, ér pe cele 11 milióne de nemaghiarĭ numai de individĭ. Firesce, că nimenĭ cu mintea sănĕtósă dintre nemaghiarĭ nu póte fi de-o părere în privința acésta cu Maghiarii, și de aci neînțelegerile eterne, carĭ trebue sĕ ducă la catastrofă.

Maghiarii se identifică tot mereu cu statul; în numele statului pretind tot privilegii pentru rassa lor; pornirile lor tiranice față de nemaghiarĭ le declară de probleme de stat și apĕrarea naționalităților față cu agresiunile lor de atacurĭ contra statului, ér persecuțiunile lor le declară de apĕrare proprie, pentru care trebue — după Bartha — sĕ recurgă — *la baionetă*.

Nu vorbim de apucăturile aceste rabulistice de mult deochiate, dér dicem, că nu e bine adĭ a recurge la baionetă, căcĭ baioneta în dilele nóstre *simte și cugetă*.

„Statul nostru nu póte recunósce grupurĭ organisate după rassă“.

Nu așa a vorbit Kossuth, când mergea rĕu tréba revoluțiunei, niciĭ patrioții maghiarĭ pe vremea Némțului. Astădĭ, firesce, sunt' uitate tóte cele dise și promise în dile rele. Pot însĕ sĕ revină acele dile — cine garanteză, că acésta n'ar fi cu putință? — și nemaghiarii din țéră sĕ-șĭ aducă aminte, eventual, până când țin promisiunile maghiare.

„Tóte rassele la-olaltă forméză, pe lângă egalitatea de drept a individilor, nedespărțita națiune politică maghiară“.

Conceptul de „națiune politică“ le lipsesce cu totul șoviniștilor noștri de tot soiul. Ei sub „magyar nemzet“ înțeleg tot-déuna numai națiunea lor genetică și atributul de „politică“ îl înțeleg așa, că numai Maghiarilor le este dat și permis a face politică în stat, adecă a domni. Națiune în sens genetic însĕ este mulțimea acelor individĭ, carĭ au aceeașĭ origine și vorbesc aceiașĭ limbă. Locuitorii Ungariei niciĭ n'au aceeașĭ origine, niciĭ nu vorbesc aceeașĭ limbă; niciĭ nu sunt, niciĭ nu vor fi în vecii-vecilor *una și nedespărțită națiune maghiară*; adecă statul nostru stat național nu este și nu va fi în vecĭ.

Nĕcazul și nefericirea este, că Maghiarii ajungênd la putere voesc și se silesc a-șĭ face stat național.

„Nu sunt drepturĭ de rassă deosebite“.

Ei, ei! décă tóte-s „magyar!“ și tot ce se face pentru „magyar“ se face! și tot sĕ nu fiă deosebite drepturĭ de rassă?!

„Cultura nóstră recunósce în patriă pe Némț, dér politica nóstră nu recunósce în patriă o rassă germană organisată“.

Dér Sașii, ce au fost păn' acum, și ce sunt în parte și astădĭ?!

„Numai unitatea statului face posibil, ca patria sĕ corespundă problemelor sale pe di ce merge mai multe. Cine tinde a nimici acéstă unitate, este inimicul patriei. Organisarea politică a rasselor ar rupe acéstă unitate, așa-dér ar periclita una dintre basele esistenței statului. Nu se póte suferì, ca sĕ ne amenințe patria asemenea pericul“.

Ergo, nu se pot organisa decât Maghiarii politicesce. Acésta o și fac d-lor cât de bine, și organisațĭ bine cum sunt, ne atacă pe di ce merge mai vehement esistența nóstră națională. Noue, nemaghiarilor, nu ne este permis a-ne organisa niciĭ spre apĕrare, căcĭ acésta ar „periclita esistența statului.“ Vedĭ, vedĭ! cum îșĭ aduc politicianii maghiarĭ în consonanță faptele cu teoriile lor de drept public.

Brașov, 20 Octomvrie v.

Demisiunea directorului Virgil Onițiu, anunțată de noi în numĕrul de alaltăerĭ, astădĭ e fapt împlinit. Actul de demisiune a fost înaintat erĭ înainte de amĭadĭ Consistoriului, ér după amĭadĭ a fost presentat și înaintea corpului profesoral.

După cetirea actului de demisiune, directorul Onițiu prin cuvinte pline de demnitate îșĭ ia adio dela corpul profesoral, în fruntea căruia a stat șéșe anĭ ca director.

Față de actul de demisiune a directorului gimnasial, conferența corpului profesoral decide în principiu: Sĕ se înainteze Consistoriului o adresă, în care corpul profesoral înainte de tóte:

a) sĕ dea espresiune regretelor sale față cu incidentul atât de grav al demisiunei directorului;

b) Consitoriul sĕ fie rugat a face tot posibilul, ca incidentul sĕ se aplaneze în mod just și demn, ér directorului Onițiu, — față de a căruia activitate de director corpul profesoral numai cu recunoscință se póte esprima, — sĕ nu i-se priméscă demisiunea și sĕ fiă rehabilitat;

c) Paragraful 40 din Regulamentul cel nou al Eforiei și al Delegațiunilor, sĕ fiă abrogat, reîntroducêndu-se usul de până acuma, ca directorul gimnasial *necondiționat și de jure sĕ fie îndreptățit a participa cu vot consultativ la tóte ședințele Eforiei, în carĭ se pertracteză cestiunĭ școlare.*

Notăm, că tocmai §-l amintit a fost acela, care a dat ansă conflictului între director și Eforiă, întru cât directorul la ultimele alegerĭ de profesor n'a fost invitat la ședința Eforiei.

Conclusul conferenței a fost predat unei comisiunĭ de 4, cu scop de a-l stilisa clar și precis și eventual a-l completa. Comisiunea terminându-șĭ agendele, astădĭ la 4 óre d. a. șĭ-a presentat proiectul sĕu de adresă conferenței profesorale, care cu *unanimitate* și *fără discuțiune* l'a primit în întregul sĕu.

Proiectul primit astfel a fost completat cu următórele două puncte: a) corpul profesoral accentuéză în deosebĭ, că urmările relațiunilor incordate dintre direcțiunea șcólelor și Eforiă, le-a resimțit și el adênc, și b) corpul profesoral apróbă și se identifică întru tóte cu pasul demisiunei directorului.

Căile ferate bosniace. „*Neue Fr. Presse*“ scrie: „Așa scim, că afacerea construirei căilor ferate bosniace a fost resolvată *în sensul indicațiunilor guvernului ungar*, așa că construirea liniei ferate Bugojno-Spalato n'are niciĭ un prospect de-ocamdată. După informațiunile, ce le avem, ministru-președinte Szell a înăsprit cestiunea prin aceea, că a făcut pendentă resolvarea afacerei, conform dorințelor maghiare, dela *rĕmanerea sa în cabinet.* Dilele acestea ministru-președinte Szell și ministrul austriac

al căilor ferate *Vittek* au fost primiţĭ de Majestatea Sa şi *decisiunea s'a întêmplat în favorul Maghiarilor.* O deputaţiune de Dalmaţienĭ a fost primită de ministru-preşedinte Koerber; deputaţiunea acésta încă a fost informată, că decisiunea s'a făcut deja în favorul Maghiarilor."

Faţă de informaţiunea lui „N. Fr. Presse" publică oficiósa *„N. W. Tageblatt"* un comunicat, în care se dice, că nu este adevĕrat, că afacerea căilor ferate bosniace s'ar fi resolvat în favorul Ungariei. Cele două guverne *nu sunt încă pe deplin înţelese*; se speră însĕ că afacerea se va resolva în mod mulţămitor. Guvernul austriac pretinde cu cea mai mare hotărîre legătura cu Spalato. — De altă parte „M. T. I." anunţă, că până acum nu s'a luat o decisiune formală în afacerea căilor ferate bosniace.

Nou ministru de esterne engles.

Din Londra se telegrafézá, că ministrul de esterne *Salisbury* şĭ-a dat dimisiunea din acest post, reservându-şĭ numai postul de ministru-preşedinte. Portofoliul esternelor va fi dat ministrului de rĕsboiŭ lord *Lansdowne.* Foile englese scriu despre numirea noului ministru de esterne cu multă rĕcélă, ca despre o numire, care în actualul cabinet ar fi cea mai nepopulară.

Mesagiul Principelui bulgar.

Este cunoscut cetitorilor noştri Mesagiul Principelui Ferdinand al Bulgariei din resumatul „Agenţiei române", ce l'am publicat şi noi.

Ētă aprecierile, ce le face „Timpul" din Bucurescĭ cu privire la acest Mesagiu:

...Principele constată, că Bulgaria se află în relaţiunĭ leale şi amicale cu imperiul suzeran, cu Rusia liberatóre, cu statele cele marĭ şi cu vecinii.

Aci se arată deja destul de lămurit starea sufletéscă.

Inaltul comitet mace-andrianopolitan ţintesce la smulgerea unei provincii a imperiului suzeran, posedă o întinsă ramificaţiune de comitete şi sub-comitete revoluţionare în Macedonia, ordonă dilnic estrocărĭ şi asasinate contra locuitorilor nebulgarĭ din acea provincie, estrocărĭ şi asasinate, carĭ se şi esecută; mai mult, ţinta comitetului este proclamată pe faţă într'un organ de publicitate.

Cu tóte astea, comitetul se bucură de o fiinţă legală în Bulgaria, s'a născut, a crescut şi şĭ-a manifestat activitatea sub ocrotirea legilor principatului, — ér Bulgaria întreţine relaţii cordiale cu Imperiul suzeran! De unde se deduce, că pentru vecinii noştri, a conspira, a estorca, a asasina pe teritoriul turcesc, a tinde la răpirea unei provincii a Suzeranului, sunt mijlóce firescĭ spre a şĭ manifesta amiciţia şi cordialitatea faţă de Turcia.

Ētă o stare sufletéscă confirmată de discursul Tronului.

Nu scim, ce fel de relaţii o fi întreţinênd Bulgaria cu statele cele marĭ. Cu „vecinii" însĕ, — adecă cu vecinii mai mititei, aşa dice printre rêndurĭ Mesagiul — cu România şi cu Serbia, cordialitatea relaţiunilor s'a manifestat cam în acelaşĭ fel. Complotul contra Regelui Serbiei, complotul contra Regelui României, urzite de acelaşĭ comitet cu fiinţa legală, sunt dovedĭ strălucite, carĭ vor rĕmâné adênc săpate în inimile nóstre.

Principele a ţinut însĕ sĕ aducă omagii şi înţelepciunei poporului şi guvernului sĕu. Alteţa Sa a reamintit conflictul cu România, conflict, care „graţiă prudenţei poporului bulgar şi atitudinei leale a guvernului sĕu, pare a fi pe punctul de a-se aplana încurênd".

Ei bine, décă conflictul „pare a fi pe punctul de a-se aplana încurênd", cu atât mai bine. Atêrnă de modul cum va înţelege guvernul bulgar, de-acum înainte, legalitatea şi bunele relaţii cu vecinii.

A-ne afirma însĕ prudenţa poporului bulgar şi atitudinea leală a guvernului sĕu, este a contribui într'un mod ciudat la facerea istoriei.

Până acum prudenţa poporului bulgar s'a manifestat cu toporul lui Boiciu Ilieff, cu pumnalul lui Nadelcoff, cu revolverul lui Dimitroff, cu banchetul la audul morţii lui Mihăileanu, şi cu alte semne mai mĕrunte, pe carĭ ar fi prea lung sĕ le înşirăm aci.

Cât despre atitudinea leală a guvernului bulgar, acésta s'a arătat prin refusul de-a secunda cercetările justiţiei române, prin retranşarea sa în dosul „dovedilor definitive", printr'o neiertată nesocotire a normelor, carĭ conduc relaţiile dintre state civilisate.

Décă poporul şi guvernul bulgar au de gând sĕ facă acte de prudenţă şi de lealitate, ne vom bucura. Până acuma însĕ, faţă de noi cel puţin, poporul şi guvernul bulgar n'au avut decât sfidărĭ insolente şi provocărĭ nesăbuite, care *numai graţiă înţelepciunei poporului român* n'au avut alte consecinţe.

Un lucru e de dorit: ca Bulgarii sĕ nu mai fiă prudenţĭ şi lealĭ cum au fost până acum faţă de noi; noi dorim altă prudenţă şi altă lealitate, aşa cum se practică în realitate între ţĕrĭ civilisate.

Şi décă n'am ţiné sémă de necesitatea, ce a dictat guvernului bulgar acéstă frasă din Mesagiŭ — necesitate isvorîtă dintr'o situaţiă interióră delicată şi din starea sufletéscă a poporului bulgar, — am crede, că laudele aduse poporului şi guvernului bulgar constitue o nouă sfidare la adresa României.

Am fost însĕ până acum răbdătorĭ şi îngăduitorĭ şi nu se cade sĕ ne emoţionăm tocmai în ajunul ultimei fase a acestei afacerĭ.

Sĕ mai răbdăm şi sĕ mai îngăduim decĭ, căcĭ se apropie momentul când Românii vor puté sĕ judece pe d'antregul prudenţa şi lealitatea poporului bulgar".

Din România.

Ministerul de esterne a espediat erĭ guvernului bulgar *ordonanţa d-lui judecător Florescu,* în cestiunea crimelor politice.

*

Dela Paris „Constit." primesce următórea telegramă: D-l ministru de esterne *Marghiloman* (care a sosit la Paris, în urma unui concediu de 14 dile), a primit în 29 Oct. n. pe d-l Ghica, ministrul României. Călĕtoria d-lui Marghiloman, ne avênd nicĭ un caracter oficial, nimic nu este hotărît încă în privinţa visitelor oficiale, ce ar puté face la Paris. Ministrul a visitat pavilionul României la Esposiţiă şi s'a arătat fórte satisfăcut de amenajarea lui.

*

Lunĭ s'a primit la ministerul de finanţe monede de nichel, primul transport al monedelor de nichel, cuprindênd monede de 5 b. şi de 10 b. Se scie, că aceste monede au fost efectuate de monetăria din Bruxelles. Cantitatea primită este următórea: monedele de 5 b. în valóre de 250 de mii lei şi de 10 b. tot în aceeaşĭ sumă. Se va face acum cântărirea monedelor pentru a se stabili greutatea, ér dilele următóre se va stabili tiragiul (composiţia). Acéstă operaţiune va dura probabil o sĕptĕmână.

*

Cu ocasiunea aniversării a 25-a a nascerei sale, Principesa moştenitóre a României a primit fórte numĕróse felicitaţiunĭ prin telegrame călduróse şi prin inscriere în registrele palatului dela Cotrocenĭ. Aicĭ Principesa a primit la 11 óre felicitaţiunile Curţii, apoi la amédĭ acele ale miniştrilor cu soţiile lor, carĭ au fost învitaţĭ la dejun la Cotrocenĭ. A fost de faţă, firesce, şi Principele moştenitor Ferdinand, dimpreună cu micii principĭ. Soţiile miniştrilor au presentat Principesei Maria splendide buchete de florĭ. După felicitare a urmat dejunul. La masă au luat loc şi micul Principe Carol şi Princesa Elisabeta cu guvernanta lor Miss Folliet. După dejun Principesa Maria a făcut onorurile învitaţilor sĕi în nouele sale apartamente, în carĭ a instalat un salon grandios mobilat în stil modern şi plin de obiecte de artă de mare preţ.

*

„Voinţa Naţională" a fost adus scirea, că d-l Tache Ionescu ar fi sfătuit pe d-l P. P. Carp de a se retrage dela putere. Tot omul inteligent, dice „La Roumanie", va fi înţeles, că e vorba aicĭ numai de o simplă glumă. Fiind-că sunt însĕ naivĭ, carĭ cred ce e tipărit, „La Roumanie" ţine a declara, că informaţiunea amintitei foi este absolut falsă şi că d-l Tache Ionescu nicĭ n'a avut plăcerea de a întâlni pe d-l Carp dela închiderea ultimei sesiunĭ legislative.

*

Cu ocasiunea neorênduelilor dela Buda, în judeţul Râmnicul-sĕrat, subprefectul plăsei Râmnicul de sus fiind ameninţat de ţĕranii înfuriaţĭ, a voit sĕ scape prin fugă, atuncĭ ţĕranii au alergat după el şi în fugă subprefectul a cădut într'o grópă şi a murit din causa unei paralisii, suferind mai de mult de bólă de inimă. Acest sub-prefect cu numele Dimitrescu a fost înmormêntat Marţĭ la Râmnicul sărat. La înmormêntare a asistat d-l I. C. Grădişteanu, ministrul lucrărilor publice, prefectul districtului şi un public fórte numĕros.

La ministerul de interne a sosit deja raportul oficial al prefecturii Râmnicul-Sărat asupra nenorocitei întêmplărĭ din sĕptĕmâna trecută.

*

De asemenĭ d-l Raicoviceanu, procurorul general din Galaţĭ, care conduce ancheta judecătorésca la faţa locului, va veni Vinerĭ în capitală, pentru a raporta d-lui ministru al justiţiei resultatul anchetei sale.

*

Contra-amiralul Murgescu a sosit în Galaţĭ pentru a începe inspecţiunile diviziunei de Dunăre şi stabilimentelor marinei române.

*

Cetim în „Epoca":

Un diar din Capitală spune, că „Epoca" nu este organul personal al d-lui ministru de domenii. Este temeiŭ în acéstă scire. „Epoca" este un diar al partidului conservator, şi împreună cu noul organ al fusiunei, care va apare dilele acestea, va susţine politica întregului partid şi a întregului guvern conservator.

*

D-l general Poenaru, guvernatorul fortăreţii Bucurescĭ, a plecat la Iaşĭ pentru a inspecta şcóla fiilor de militarĭ din localitate. D-sa va inspecta în cursul sĕptĕmânei viitóre şi şcóla militară din Craiova.

*

Primăria Iaşilor a pus în studiu cestiunea alimentării oraşului cu apă din Prut şi a însărcinat pe d-l Dr. Lebell cu analisa apei. Raportul d-lui Dr. Lebell, presentat primăriei, conchide la întrebuinţarea apei de Prut, sterilisată prin ozonisare. Medicul recomandă ca înainte de a se admite în definitiv acest sistem, sĕ se mai facă órecare esperienţe necesare pentru a se stabili modul cum sĕ compórtă ozonisarea faţă de apa din Prut.

Luptă la frontiera muntenegrénă.

Am semnalat erĭ, că la frontiera muntenegrénă s'a întêmplat dilele trecute un conflict sângeros între o patrulă de soldaţĭ austro-ungarĭ şi între soldaţĭ muntenegrenĭ, carĭ erau mult mai numeroşĭ.

Scirea acésta o confirmă şi *„Neues Wiener Abendblatt"* cu adausul, că probabil aicĭ este vorba de un conflict isvorît din vr'o cértă locală de graniţă a poporaţiunei, care ridică drept la folosirea pădurilor.

Casul s'a întêmplat în 26 Octomvrie lângă mica localitate *Kazanci*, aprópe de *Avtovaç* (Herţegovina). O petrulă austro ungară constătătóre din 5 soldaţĭ. Pe când patrula acésta făcea serviciu de graniţă; un grup mai numĕros de soldaţĭ muntenegrinĭ au trecut graniţa. Patrula austro-ungară a voit atuncĭ sĕ respingă încălcarea graniţei şi o încăerare sângerósă s'a produs. In învălmăşagul luptei *un sub-locotenent şi un caporal muntenegren au fost culcaţĭ la pământ* de glónţe, ér din partea patrulei *doi ómenĭ au fost grav rănіţĭ.* Muntenegrenii retrăgêndu-se şĭ-au luat cu ei morţii, au lăsat însĕ pe locul conflictului mai multe arme, pe carĭ soldaţii austro-ungarĭ le-au luat ca pradă.

Incidentul a produs mare sensaţiă în Mostar şi s'a telegrafat imediat ministeriului de rĕsboiŭ din Viena.

O privire asupra rĕsboiului anglo-bur.

(Două-spre-dece lunĭ de luptă.)

Două-spre-dece lunĭ s'au scurs de când acest rĕsboiu al Transvaalului a început, rĕsboiu al Angliei coalisate cu jidovii, în contra unui mic popor eroic. „Ap. Naţională", recapitulézá principalele fapte ale acestei drame istorice.

In diua de 10 Octomvrie 1899, diua nascerei preşedintelui Krüger, ultimatul Transvaalului fu trimis la Londra.

Sépte-decĭ şi patru de anĭ au trecut peste umerii neîmblânditului bĕtrân, când el fu silit sĕ ia acéstă hotărîre supremă, ale cărei primejdii îi erau bine cunoscute. Dér Krüger este din rassa acelora, carĭ cugetă, carĭ prefer mai bine sĕ cadă în sânge, decât în noroiŭ.

Supunerea Transvaalului esigenţelor lui Chamberlain nu făcu decât sé întârdie pentru câte-va lunĭ o cădere, care în aceste condiţiunĭ a slăbit mărirea morală a umanităţei.

La espirarea termenului prevĕdut în ultimatum, care a fost la 11 Octomvrie órele 5 séra, rĕsboiul începu imediat. La 12 Burii treceau frontiera Natalului. La 20 avură loc luptele dela „Glencoe", şi dela „Dundee", unde Englesii îşĭ atribuiră, prin depeşile lor, victoria.

Realitatea însĕ a fost, că Englesii au avut de suferit eşecurĭ formidabile.

Retragerea lor spre Ladysmith, care fu consecinţa luptei, degeneră într'o adevĕrată înfrângere. A doua di, din fericire pentru dênşii lupta dela Elandslaagte, unde Burii se lăsară a fi surprinşĭ, le dădu un moment răgaz şi, lupta dela Rietfontein la 24 Octomvrie constitui un al doilea succes fără multă importanţă.

La 30 Octomvrie, avù loc lupta dela Nicholson's Nek, unde Englesii suferiră pierderĭ considerabile; zadarnic artileria şi statul-major engles făcură tóte forţările pentru a respinge pe Burĭ. Ei nu făcură alt, decât stîrniră rîsurĭ homerice în tabăra duşmană.

După resultatul luptei dela Nicolson's, generalul engles, Sir. G. White, se îndreptă către Ladysmith unde se închise cu 12.000 de ómenĭ.

Burii, în acelaşĭ timp se rĕspândiră în Natal şi descinseră aprópe de Escourt.

Cât timp Englesii avură de suferit grozavele eşecurĭ rĕsboinice, ei nu erau de loc fericiţi. Lord Methuen, care dăduse ajutor oraşului Kimberley, dădu lupta cu trupele lui Cronje la Belmont, Grasban şi Magersfontein. Cele două dintâiŭ păreau a fi în avantagiul sĕu, cea din urmă este însĕ o înfrângere completă, după care el fu asediat în lagĕrul sĕu dela Modder-River, ca şi White la Ladysmit.

In acelaşĭ timp, la sudul statului Oranje, luptele dela Storemberg (10 Decemvrie) nu sunt mai fericite pentru ceilalţĭ locotenenţĭ ai lui Buller. Dér acesta este acela, care a suferit cel mai îngrozitor desastru din tot rĕsboiul, la 15 Decemvrie la Colenso. El fù forţat a se retrage destul de departe, tocmai spre partea sudică a rîului.

La 17 Decemvrie, mareşalul Roberts este numit general şef şi lordul Kitchener şef al statului major general.

Acum începe pentru Burĭ a doua fasă a rĕsboiului.

La 6 Ianuarie 1900, ei dau asalt Ladysmithului, dér sunt respinşĭ după o luptă sângerósă. Cu tóte acestea norocul le surîde încă. La 24 şi 25 Ianuarie, Buller, care a încercat sĕ trécă Tugela, voind sĕ învăluéscă posiţiunile dela Colenso, este respins la Spionskop.

La vest, din nenorocire, unde lordul Roberts dirigézá el singur operaţiunile, lucrurile se petrec cu totul altfel.

La 16 Ianuarie, generalul French intră în Kimberley eliberat şi la 27 avù loc Sedanul Burilor, capitularea lui Cronje la Paardeberg cu 4000 de ómenĭ după mai multe dile de lupte eroice.

Drumul spre Bloemfontein este deschis.

La 13 Martie, Englesii întrară în oraş. Dér trupele lor sunt epuisate.

Roberts este constrâns de a se opri pentru a pune ore-care ordine în divisiunile sale şi spre a aştepta caî pentru cavaleria sa. La 27 Martie móre generalul bur Joubert.

De atuncî întră în scenă un al treilea erou bur, generalul Dewett.

La 30 Martie, el surprinde pe Englesî la Koornspruit, la 4 Aprilie la Reddersburg. Dér superioritatea înspăimêntătóre a forţelor inimicului face succesele sale nefolositóre.

La 5 Martie, colonelul de Villebois Mareuil fusese omorît într'o ambuscadă la Boshof.

La 10 Aprilie, şi la 11, Buller liberéză noî luptătorî la Elandsla-agte. La 25 şi la 26 Roberts reuşesce a debloca Tabanchu şi Wepener.

In luna Maiŭ, cu trupele sale repausate, Roberts reia ofensiva şi se îndréptă spre Johannesburg.

Winburg este ocupat la 6 Maiŭ; la 12, Englesii intră în Kroonstad, unde președintele Steyn făcuse reşedinţa sa după luarea Bloemfonteinului.

La est, după ridicarea asediului Ladysmithului, care a avut loc la finele lui Ianuarie, Buller înaintéză cu greu.

La 16 Maiŭ el reintră la Glencoe şi la Dundee.

La 28, lordul Roberts anexéză în mod solemn statul Oranje, la posesiunile englese şi la 30 Maiŭ, el intră în Johannesburg pe care Burii nu'l mai apără.

La 5 Iunie generalissimul engles făcŭ întrarea sa în Pretoria

La 31 Maiŭ şi la 11 Iunie, două batalióne englese sunt prinse la Lindley şi la Roodeval.

Dér lupta continuă.

La patru Iulie, Englesii încearcă un eşec la Ficksburg şi Senegal, la 11 la Nitralsnek, la 21 la Honingspruit, comunicaţiunile lordului Roberts cu Cap sunt tăiate.

Dela 22 până la 30 Iulie, Burii dau lupte la Heidelberg, Bethehem, Olifantsnek, Balmoral, Standerton, Fouriesburg, Fredericks-Staad.

La 30 generalul bur Prisloo trădeadă şi capitulează.

In luna August, Burii liberéză pe luptătorii dela Potchefstroom, Standerton, Elands-River, în timp ce Roberts anexéză Transvaalul prin o proclamaţie dată la 3 Septemvrie.

La 4 Septemvrie, Burii atacă din nou conductele de apă dela Bloemfontein. Ei apară pe diferite puncte, distrug calea ferată, ocupă Bethlehem, Fouriesburg, Senegal, iau, la 9, un tren la Klip-River în Natal.

La 11 Preşdintele Krüger părăsesce Transvaalul şi se duce la Lourenco-Marques.

La 23, Englesii intră în Komatipoort.

In luna Octomvrie, Dewett nu este încă prins, Burii apar la Bulfontein, Bredefort; ocupă Wepener, Rouxwille şi Ficksburg şi Englesii sufere o înfrîngere sângerósă în apropiere de Cap.

Ast-fel, după două spre-dece lunî, aceştî ţeranî carî nu erau în număr decât de 30.000 au resistat cu eroism la 200.000 Englesî.

S'ar putea dice, că décă Burii ar fi avut o armată mai numerósă, bine instruită şi condusă de şefî întreprindĕtorî, puterea englesă în Africa de Sud n'ar fi rĕmas decât dóră cu amintire.

Acest rĕsboiŭ reveléză lumeî întregî incurabila slăbiciune militară a Englesilor, şi arată ceea ce ar putea face Europa, décă ea s'ar decide sĕ distrugă acest cuib de briganḑî, care se numesce popor engles.

SCIRILE ḐILEI.

— 20 Octomvrie v.

Mórtea unui binefăcĕtor. Marţî a rĕposat in Sĕlişte ţĕranul fruntaş de acolo *Coman Schitea*, care întrega sa avere în banî gata: *10,000 coróne, şi unele moşii, a donat'o şcólei gr. or. române din Selişte.* Pentru acéstă binefacere comuna bisericéscă i-a pregătit o frumósă înmormêntare.

Poporaţiunea monarchieî Austro-Ungariei, după ultimul raport al oficiului statistic este de 42,895,000 suflete. Din acestea se vin pe Austria 24,580,000 şi 18,315,000 pe Ungaria şi Transilvania. După naţionalitate: Germanî sunt 10,960,000, dintre carî în Austria sunt 8,840,000; Cehî, Moravî şi Slovacî 7,777,000 (din carî 5,720,000 în Austria, ér restul de 2,057,000 în Ungaria.) Maghiarî sunt 7,508,000, dintre carî 8000 în Austria; 4,879,000 Croaţî şi Sêrbî (dintre carî 4,200,000 în Ungaria); Polonî 3,900,000; Rutenî 3,668,000 (dintre carî 3,278,000 în Austria); Românî 2,940,000 (numai atâţia?) dintre carî 2,728,000 în Ungaria şi Transilvania, ér restul de 212,000 în Bucovina; Slovenî 1,325,000 (dintre carî 1,230,000 în Austria) şi în fine Italienî sunt 729,000 (dintre carî 708.000 în Austria.) In întréga monarchia austro-ungară trăesc 1,920,000 Evreî, dintre carî 1,176,000 în Austria, ér restul de 724,000 în Ungaria.

Ḑiarul „Patriotul“ din Bucurescî, după cum anunţă „Timpul“, a încetat de a mai apare.

Cestiunea Iesuiţilor în Germania. Ḑiarele germane anunţă, că negociеrî se urméză acum între diferitele guverne germane asupra cestiuneî Iesuiţilor. Se scie, că „Reichstagul“ a votat aprobarea legeî de espulsare a acestuî ordin religios. Ca sĕ fiă executorie, legea trebue sĕ fiă ratificată de Consiliul federal. Până acum adunarea acéstă nu esaminase cestiunea. In mai multe rêndurî, şi acum de curênd în ultimul congres catolic german, şefiî partidului şi mai ales deputaţiî din centru, s'au plâns amar contra inerţieî voite a Consiliuluî federal, care nimica o decisiune a parlamentuluî. Oratoriî catolicî invitaseră guvernul imperial sĕ intervie, şi-i amintiră, că centrul este în Reichstag partidul cel mai tare, acela de care depinde adoptarea séu respingerea orî-căruî proiect guvernamental. Se vede, că limbajul acesta a fost înţeles, în ajunul convocăreî Reichstagului, şi că Consiliul federal va fi silit sĕ ratifice votul de abrogare.

Atitudinea soldaţilor germanî în China. „Le Temps“ scrie: Nu puţin sgomot fac în Germania scrisorile soldaţilor germanî din China. Un tinĕr soldat scrie din Kiaconu: „...Noi atacăm în aşa chip pe Chinesî, încât tótă viaţa lor îşî vor aduce aminte de soldaţii germanî. De cu diminéţa cutreerăm satele, căutând arme. Vai de Chinesii, carî ne cad în mânî; nu numai că li-se învineţesc ochii, dér li-se mai aplică şi cincî-ḑecî de loviturî de vină de bou — apoi li-se taie coḑile cu propria lor sabie.“ — Un alt soldat scrie din Tien-Cin cu data de 22 August st. n.: „Totul e devastat, satele sunt incendiate, pline de cadavre şi de cânî vagabonḑî. Rarii Chinesî, carî n'au fost masacraţî, au fost puşî la muncă aspră, sub loviturî de bambus. Alaltăerî am ţinut pe prisonierî la lucru până în ultimul moment, înainte de a fi împuşcaţî. In sĕptĕmâna acésta am împuşcat vre-o şése-ḑecî“.

Sipido, autorul atentatuluî contra prinţuluî de-Walles, de curênd a fost extradat Belgieî de Franţa, a fost pus la Bruxelles într'o casă de corecţiune. Sipido s'a purtat forte arogant, scoţênd strigăte ameninţătóre. Intre altele a spus: „Regele Leopold va avé încurênd scirî despre mine“. Se pare, că Sipido a devenit un anarchist periculos.

Avansările de tómnă în armata austro-ungară.

Cu ḑiua de 1 Noemvrie st. n. au fost avansaţî între alţiî şi următorii:

La infanteriă: în gradul de colonel: locot.-colon. Ignatie cav. de Iacobich în reg. inf. 50; de locot.-colonel majorul M. Cernokrak reg. inf. 2; de major Ioan Humiţa reg. inf. 37; de căpitan cl. I: Dem. Burdea reg. inf. 33; Theodor Cernăuţan reg. 41, Greg. Iovescu reg. inf. 61, Mihail Cioban reg. inf. 33; de căpitan cl. II.: locotenenţii: Ioan Popovicî reg. inf. 31 transf. la reg. inf. 32; Eugen Petco bat. de pionerî 1 transf. la reg. bat. pion. 5; Toma Filipescu dela instit. geogr. milit. Ca locotenenţî: sub-locotenenţii: Virgil Bianu bat. de vênătorî 10, Traian Bulbuc reg. inf. 88, Vasile Popescu reg. inf. 97, ca sub-locotenenţî: aspiranţii de oficer: Traian Radu reg. inf. bosniac 1, Leo Paica reg. inf. 23, Eugen Smólă reg. inf. 92, Sabin Banciu reg. inf. 44, Amos Popu reg. inf. 4, Maximilian Dorda reg. inf. 85, Sabin Târdiu reg. inf. 43, Mihail Stoica reg. inf. 4, Ambrosiu Păcurar reg. inf. 33, Aurel Suciu reg. inf. 61, Victor Chirilă reg. inf. 63.

La artileriă în rangul de căpitan cl. II: locotenentul Ioan Măcelariu reg. de artileriă 7; de locotenent sub-locotenentul Corneliu Vornica reg. artil. 35 şi aspirantul de oficer Ioan Maniu a fost înaintat la gradul de sub-locot.

La auditorat a fost înaintat la rangul de colonel auditor, locot.-colon. Ioan Mihălţianu, numit referent la tribun. sup. militar.

In statul medicilor au fost înaintaţî: Dr. Nicolau Vraciu medic. de regim. cl. I, Dr. Gregoriu Franta şi Dr. Ioan Mênzar medic de reg. cl. II.

Spiridon Moian, la sub-locot. în reg. 101 de inf.; Nicolau Borzea, în regim. 12 de artil.

La oficiul de edile: Nonus Poruţiu, de oficial la direcţiunea de edile în Alba-Iulia; Aron Lupean, oficial de comptabilitate la oficiul de edile din Sibiiu, transferat la Viena.

La honveḑime a fost înaintat la rangul de căpitan cl. II. locotenentul Iulian Marţian.

Din Africa sudică.

Se telegrafézĕ din Pretoria agenţieî „Reuter“: *Tratatările continuate cu Botha, n'au avut nicî un resultat.* Preşedintele *Steyn* a refusat sĕ priméscă pe un parlamentar.

*

Aceleeaşĭ agenţiî i-se comunică tot din Pretoria:

Nu de mult generalul *Botha* a recunoscut, că *totul s'a sfîrşit,* dér a adaugat, că este imposibil a trata despre capitulare, cât timp vr'unul din luptătorî voesce continuarea luptei. *Viljoen,* sprijinit de preşedintele Steyn, este pentru continuarea resistenţei. *Steyn* nicî n'a voit sĕ citéscă proclamaţia luî Roberts şi observă o atitudine implacabilă. Burii mai au încă 17 tunurî.

Literatură.

Noţiunî de Economia Vitelor, preţiósa scriere economică a d-luî *I. St. Furtuna,* ediţiunea *a treia* cu 137 ilustraţiunî şi 224 pag. Opul acesta nu se ocupă numai cu vitele, ci cu tot ce privesce o bună gospodăriă, începênd dela boi, cai, oi, capre, porcî, măgarî, şi aşa pe rênd până la cel din urmă puiŭ de găină, găscă, curcă, raţă, ba merge chiar până la ce arătând şi acestea cum se păstréză, carî sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cunoscinţă de causă şi forte bogat în cuprins, a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România şi e aprobat de ministeriul român al cultelor şi instrucţiuneî publice pentru şcólele şi pentru bibliotecile poporale. Se póte procura şi dela Tipografia „A. Mureşianu“ cu 2 cor. plus 10 banî porto.)

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 1 Noemvrie. S'au făcut aicî mai multe arestărî de Bulgarî, carî au fost descoperiţî de cătră poliţiă, că sunt în strînse legăturî cu comitetul revoluţionar din Sofia.

Londra, 1 Noemvrie. Tóte ḑiarele sunt nemulţămite cu numirea luî Lansdowne ca minstru de esterne.

Pretoria, 1 Noemvrie. Se anunţă, că *Botha* merge c'o trupă mai mare spre Kenhardt, de unde va începe o serie de lupte nouĕ.

DIVERSE.

Cât costă o sărutare. — Hugo Schvilich este un don Juan Vienes, care crede, că orî-ce femeiă trebue sĕ se simţă măgulită de expresiunea setimentelor sale de dragoste. Caterina Herdlicta, vecina sa, e însĕ de altă părere şi iată ce i-se întêmplă din acéstă prioină don Juanului nostru. Caterina, coborînd scările locuinţeî Hugo o prinse în braţe şi-i aplecă pe obraz o serie de sărutărî. „Ce te sperî, dór scîu, că nu eştî próstă şi vedî ce bun e asta“ a rĕspuns Hugo la protestările vecineî. Caterina negăsind însĕ multă dulcéţă în sărutările luî Hugo, alergă în casă şi povesti bărbatuluî séu păţania. Chemat în judecată pentru atingere aduse onóreî, Hugo a fost condamnat la o amendă de 30 coróne. Suma acésta, părându-i-se prea mare pentru câteva sărutărî, Hugo a făcut apel. Acî era vorba sĕ se găsescă o difiniţiă juridică a sărutăreî sub raportul penal. Trebuia decî sĕ se stabiléscă ce delict constitue o sĕrutare furată şi sub prevederea căruî articol din cod ar puté sĕ cadă.

Acusatul susţinŭ, că n'a făcut decât o simplă glumă şi nu crede sĕ fi sărutat chiar pe frumósa sa vecină. Apărătorul luî Hugo observă, că nu pricepe cum tribunalul a putut sĕ condamne pe clientul sĕu după §. 496, adecă pentru maltratare, când scîut e, că sărutul este simbolul dragostei şi prin urmare tocmai contrarul maltratăreî. Faptul în sine, spune mai departe apărătorul, nicî nu e de resortul codului, femeia singură trebuia sĕ-î aplice pedépsa tratându-l cu dispreţ. Representantul Caterineî susţinu însĕ, că Hugo, prin sărutările sale neplătite, a adus un prejudiciu onóreî soţieî şi bărbatuluî ei, şi a comis în acelaşî timp şi un act de maltratare, căcî orî-ce atingere ce se aduce corpuluî cui-va şi care nu place persónei în causă, constitue o maltratare. Curtea a fost pe semne de părerea acéstă din urmă, căcî a menţinut hotărîrea primei instanţe.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***

Redactor responsabil: ***Gregoriu Maior.***

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu şi la Eremias Nepoţii.

Sz. **2738** – 1900. tlkvi.

Arverési pothirdetmény

A Kōha'mı kir. járásbiróság mint tlkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a „Barothi takarékpénztár végrehajtatónak Buksa Sandor és társai ágostonfalvi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 370 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a 2202—900 sz. hirdetményben az ágostonfalvi 213. sz. tljkvbe A † 313, 314 hrsz. kaszálora 188 korona kikiáltási árban;

Az agostonfalvi 214 sz. tljkvbe A † 2634 hrsz. szántóra 15 korona kikiáltási árban;

Az ágostonfalvi 125. sz. tlkjvbe A † 210, 211, 212 hrsz. 3 faházra 320 korona kikiáltási árban Agostonfalva község házánál **1900 évi Deczember hó 1 sö napján d. e. 8 órára** kitűzött árverés az 1881 évi LX. t. cz 167. §-sa alapján az „Albina“ takarék- és hitelintézet brassói fioktelepe végrehajtató érdekében is 1400 korona tőke-követelés és járulékai kieléggitése végett megtartatni fog.

Köhalom, 1900 évi Augusztus hó 16 án.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság

Dr VORSATZ
kir. aljbiró.

1141